

Praha 30. března 2023

Nová Strategie rodinné politiky ocení a podpoří rodiny ve všech fázích života

MPSV představilo novou Strategii rodinné politiky 2023-2030. Jde o koncepční dokument, který aktualizuje dřívější Konceptci rodinné politiky z roku 2017. Podpora rodin je pro resort dlouhodobě jednou z hlavních priorit. Strategie se zabývá řadou aspektů, jejichž cílem je vytvořit příznivé a stabilní podmínky pro rodiny, výchovu dětí a péči o blízké. Na formulaci celé strategie se podílelo zhruba 40 různých subjektů od ministerstev až po neziskové odborné organizace a akademickou sféru.

Strategie rozpracovává požadavky Programového prohlášení vlády z roku 2022 a reaguje na potřeby aktuálního vývoje v České republice. *„Přicházíme s komplexní a ucelenou strategií, která mapuje celý život člověka. Rodinu vnímáme jako zcela klíčový prvek společnosti, který si zasluhuje adekvátní podporu. Dokument nevznikal jen v rámci jednoho resortu a nevytvářela jej pouze jedna úzká skupina lidí. Spolupracovali jsme s asi 40 různými subjekty, a to včetně akademiků a odborných neziskových organizací,“* uvedl **ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL).**

Dokument předpokládá úzkou spolupráci si místními samosprávami, církvemi, neziskovými organizacemi a podporuje komunitní život. Zcela klíčovou je pak rovina prevence v podobě poradenství a dalších služeb. *„Je zjevné, že rodiny dnes mají úplně jiné podmínky než třeba před 10 lety, kdy neexistovaly dětské skupiny nebo firemní školky a rodiče dětí do 3 let neměli jinou možnost než spoléhat na často přeplněné mateřské školy. Dnes je díky MPSV více než 20 tisíc míst v dětských skupinách. A naše podpora bude pokračovat i nadále,“* připomněl ministr Jurečka. V březnu byla vyhlášena další výzva, která pomůže obcím při budování dětských skupin. Na financování více než tisícovky dětských skupin šlo již 7 miliard korun. Celkem je do roku 2029 na podporu vyčleněno 8,7 miliard korun.

Péče o děti, a tedy i sladování pracovního a rodinného života, je prioritní oblastí. *„Nově bude vznikat nová možnost péče o děti v domácnosti díky tzv. sousedským dětským skupinám. Ty by měly začít fungovat na začátku roku 2024. Naším cílem je rozšířit nabídku služeb péče o předškolní děti, podobně jako je tomu u podpory flexibilních forem úvazků,“* shrnula **vrchní ředitelka Sekce rodinné politiky a sociálních služeb MPSV Zdislava Odstrčilová.** Sousedské dětské skupiny budou zaměřeny na péči o děti od šesti měsíců do zahájení povinné školní docházky.

Strategie zmiňuje řadu konkrétních opatření na podporu prorodinné politiky. Mezi ně patří zvýšení rodičovského příspěvku a možnost jeho flexibilnějšího čerpání, kvalitní a dostupné předškolní vzdělávání a péče o děti, zvýšení dostupnosti terénních sociálních služeb nebo podpora bydlení pro rodiny a seniory, zvýhodnění částečných a flexibilních úvazků a práce z domova, větší daňové zohlednění a kompenzace nákladů na výchovu dětí a zohlednění výchovy v rámci důchodového systému. Také podpora rodin s více dětmi (např. rodinné vstupné bez omezení počtu dětí).

„Různých nových možností a variant pomoci, které rodiny mohou využít, je nyní nesrovnatelně více, než tomu bylo v minulosti. A nejde jen o dětské skupiny nebo

Praha 30. března 2023

zkrácené úvazky. Touhle cestou chceme každopádně jít dál. Naším cílem je podporovat a rozšířit možnosti, aby podpora rodin byla široká a přívětivá,“ dodal ministr Jurečka. Cílem je rovněž zvrácení nepříznivého demografického trendu, které by bylo největším přispěním k ekonomické stabilitě na dlouhá desetiletí dopředu.

Novou Strategii rodinné politiky 2023-2030 nyní MPSV předloží vládě.

Výběr citací z preambule Strategie rodinné politiky 2023-2030

„Rodina je základní jednotkou společnosti a Česká republika musí usilovat o to, aby dokázala naplnit potřeby všech rodin včetně těch nejzranitelnějších. Jsem proto ráda za strategii udávající jasný prorodinný směr a kroky, které rodiny podpoří ve všech fázích životního cyklu.“

Klára Šimáčková Laurenčíková

Vládní zmocněnkyně pro lidská práva

„Na přípravě strategie rodinné politiky se podílelo vedle zástupců resortů, výzkumných institucí a krajů rovněž široké spektrum těch, kdo s rodinami přímo pracují. A právě díky jejich participaci vznikl dokument, ve kterém se pamatuje na všechny členy rodiny bez ohledu na jejich věk a situaci, v níž se nacházejí, a který respektuje různé formy rodiny. Strategie tak ponechává otevřený prostor pro svobodnou volbu vlastní životní dráhy.

Navíc praktické zkušenosti ze života rodin pomohly konečně prosadit naše dlouholeté úsilí zaměřit pozornost a podporu na včasnou prevenci rizikových jevů v rodině i ve společnosti. Efektivnost takové prevence byla dosud zpochybňovaná, protože není snadné vyčíslit důkazy jejího přínosu. Přesto jsme se v rámci diskuze o významu jednotlivých cílů strategie shodli, že prevence patří mezi nezastupitelné nástroje, jak posílit vztahy a soudržnost v rodině, i jak předejít konfliktům a krizím v rodině. Ostatně co cennějšího v osobním životě i ve společnosti máme než rodinu? A přesto její hodnotu nedokážeme vyjádřit v číslech.“

Rut Kolínská

zakladatelka hnutí mateřských center v ČR

„Považuji za velmi přínosné, že se Strategie rodinné politiky nedívá na rodinnou politiku jen jako na soubor opatření pro naplňování potřeb rodiny, ale že vnímá zásadní důležitost rodiny pro fungování společnosti. Klade do popředí význam stability soužití rodičovského páru a v tomto kontextu hodnotí jako významnou formu soužití manželství. Strategie vychází ze současné situace rodin a zdůrazňuje důležitost prevence rozpadu rodin prohlubováním vztahových kompetencí.

Významného ocenění se dostalo i neplacené výchovně vzdělávací péči o děti v rodině. Tato neplacená práce je hodnocena jako specifický druh investice do lidského kapitálu, který je významným faktorem prosperity společnosti.

TISKOVÁ ZPRÁVA

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Na Poříčnickém právu 1, 128 01 Praha 2

www.mpsv.cz

Praha 30. března 2023

Pohledem na seniorskou politiku jako na politiku se seniory, nikoli (jen) pro seniory, otevírá novou kapitolu koncepčního uchopení rodinné politiky jako politiky pro všechny generace v jejich vzájemně se doplňujících a podmiňujících vztazích.“

Marie Oujezdská

ředitelka Národního centra pro rodinu a místopředsedkyně Rodinného svazu ČR